

conferre vacantia; *cap. Præsenti 4. de offic. Legati in 6.*
 §. 1. Cum hoc tamen, ut legatione finita expirent reservationes ejusmodi, quando ad talium beneficiorum collationem nondum est processum; simulque una pendente reservatione, Legatus aliam in eadem ecclesia, vel respectu ejusdem collatoris aliquatenus non faciat, ut expresse cavetur in *cit. cap. Præsenti*, præcisus his verbis: "Ceterum reservationes hujusmodi (per quas interdum Prælati & ecclesie nimium onerantur) restringere cupientes, prohibemus, ne postquam Legatus in aliqua cathedrali, vel collegiata ecclesia reservationem aliquam duxerit faciendam, aliam (illa pendente) faciat aliquatenus in eadem. Nec etiam postquam alibi reservaverit aliquod beneficium ad collationem pertinens ejusmodi, aliud, quod ad illius collationem pertineat, quamdiu reservatio pendet alterius, sibi quoquo modo reservet." (Circa antecedentia, vide *leg. 1. tit. 16. p. 1. in add. hisp. infr. art. 12. animadvertens cum leg. 1. tit. 6. lib. 1. Recop. Castell. verb. Forum, vers. Nemini. adnotatam.*)
 6. Affectio beneficii quantum ad præsens spectat, nihil aliud est, quam quedam tacita reservatio facta per appositionem manus Papæ super dispositione alicujus beneficii, ratione cujus impeditur Ordinarius Collator, ne pro ea vice tale beneficium conferre possit: *Est in re communis cum Rota part. 7. decis. 51. num. 8. & p. 19. tom. 2. decis. 523. num. 39.* Papa enim apponendo manum, seu semel intromittendo se dispositioni alicujus beneficii, censetur tacite, atque ipso facto sua suprema potestate ejus collationem pro ea vice ad se revocare, sicutque sub nullitate actus ligantur manus inferioris Collatoris, ut nullatenus pro ea vice possit ejus collationi se immiscere, *arg. cap. Ut nostrum 56. de appellation. Concordat cap. Si quis 1. & cap. De confirmationibus autem 2. de confirmat. util. & inutil. Ubi postquam Papa manum apposuit, confirmando jura cujuspiam, nequit Judex inferior de fisdem cognoscere; & cap. Si eo tempore 45. de elect. in 6. Ubi Papa manum apponente, patet reservante sibi electionem, vel saltem inhibente, ne electores ad electionem procedant, omnia carere censentur effectu, si quæ postmodum subsequuntur; & expresse habetur *in* Ad Romani Pontificis providentiam 14. de præbend. inter extravag. commun. præcisus his verbis: "Romani quoque Pontificis manus appositionem prævidentiam tantæ efficacitæ tantæque virtutis existere, ut vetiti literæ apostolicæ super provisionibus beneficiorum, naut de providendo mandatis, in quibus decretum, & reservatio hujusmodi apponuntur, ex aliqua causa nullum debitum non sortiantur effectum, facultatem statim providendi de beneficiis taliter reservatis, quibuscumque aliis fuisse ademptam hujus perpetuæ, & irrefragabilis constitutionis edicto de venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalem consilio, omnia & singula beneficia ecclesiastica. per hujusmodi reservationem, & decretum remansisse, & remanere semper affecta, nullumque illis (cum primum vacare contingerit) præter eundem Romanum Pontificem ea vice quovis modo disponere potuisse, sive posse, harum serie decernimus, & pariter declaramus. Decernentes ex nunc irritum, & inane, nisi secus super his à quoquam, quavis auctoritate, nescienter, vel ignoranter contigerit attentari." Et sic pluries censuit Rota, & signanter *p. 1. dec. 570. n. 2. p. 2. dec. 187. n. 3. p. 5. tom. 1. dec. 344. n. 9. p. 6. decis. 45. n. 3. p. 8. dec. 113. n. 3. & p. 10. dec. 68. n. 14.*
 10. Hinc deducitur, quod reservatio, & affectio beneficiorum differunt inter se ea differentia, quæ intercedit inter causam, & causatum, inter tacitum, & expressum: Annotat. ad *decis. 154. n. 1. & 2. part. 19. tom. 1.*
 11. Si enim Papa per constitutionem, aut per verbum expressum dicat: *Reservamus tale beneficium*, tunc beneficium dicitur reservatum, *ibidem num. 4.* Si vero sine constitutione, aut sine expresso verbo, facto ipso mentem demonstrat, puta per appositionem manus super dispositione alicujus beneficii, tunc beneficium dicitur affectum, *ibidem num. 5.* Unde beneficia affecta differunt à reservationibus. Primo, quia reservatio respicit actum expressum ver-*

balet, seu scriptum, ut si Papa per constitutionem, aut etiam solo expresso verbo dicat ut supra: *Reservamus nobis tale beneficium.* Et contra vero affectio respicit actum realem, & factum aliquid, ex quo Papa demonstrat, se velle pro illa vice providere de tali beneficio, sicutque ex facto ipso oritur tacita talis beneficii reservatio; sic accidit, quando Papa apposit manum super collatione alicujus beneficii, tunc enim non obstante, quod collatio illa ob aliquod impedimentum non fuerit valida, nec sortita suum effectum adhuc beneficium dicitur affectum, adeo ut pro ea vice nequeat conferri per inferiorem Collatorem; *cit. extravag. Ad Romani Pontificis providentiam 14. de præbend. inter communes.* Rota *p. 7. dec. 313. n. 1. & 23. p. 10. dec. 14. n. 45. & p. 12. dec. 92. n. 13.* Nec enim dispositio beneficii, cui Papa manum apposuit, revertitur ad inferiorem; *Rota p. 16. dec. 333. n. 11.* Secundo, differunt beneficia affecta à reservationibus, quia beneficium reservatum nunquam amplius potest conferri ab inferiore; reservatio enim adimit inferiori potestatem conferendi in perpetuum, nisi revocetur. Beneficium vero affectum prohibet solum conferri ab inferiore pro ea vice, qua manum apposuit super ejus provisione, & postquam Papa semel de illo disposuit, potest semper libere conferri ab inferiore; quia affectio non adimit inferiori potestatem conferendi in perpetuum, sed solum pro una vice; *c. Ut nostrum 56. de appellat. cap. Si quis 1. de confirm. util. & extravag. Ad Romani Pontificis providentiam 14. de præbend. inter communes; Rota part. 5. tom. 1. dec. 159. n. 14.* Tertio, differunt beneficia affecta à reservationibus, quia affectio beneficiorum, seu appositio manus Papæ est majoris efficacitæ, ac potentie, quam simplex generalis reservatio; *Rota part. 2. dec. 501. num. 2.* Affectio enim afficit etiam ignorantes, textu expresso in *cit. extravag. Ad Romani Pontificis providentiam*, ibi: *Decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.* Non vero simplex generalis reservatio absque decreto irritante; unde Collator ordinarius valide confert beneficium sine appposito decreto irritante reservationem, si revera factam reservationem ignoravit; Ignorantibus enim venia non agatur; *c. Proposuiti 2. dist. 82. Rota part. 2. dec. 190. num. 7. Gonz. ad regul. 8. Cancell. gloss. 52. num. 9. Rebuff. in praxi benef. tit. de reserv. n. 34. Garcias de benef. cap. 1. part. 5. n. 408. & sequent. Pirhing. lib. 3. tit. 5. de præbend. num. 320.*
 Beneficia pluribus modis redduntur affecta per appositionem manus Papæ. Primo, ex mandato Papæ concessio de providendo aliquid de certo beneficio. *Extravagant. Ad Romani Pontificis providentiam 14. de præbend. inter communes; Rota p. 9. tom. 1. dec. 254. n. 19. & 20.* Etiam si mandatum sit subreptitium ex defectu personæ provisæ; *Rota ibid. num. 21.* Secundo, ex resignatione facta in manibus Pontificis, etiam in mense Ordinarium, tunc enim beneficium ita remanet affectum, ut nullus inferior possit de illo providere, quamvis à Papa nondum fuerit collatum; *Rota part. 5. tom. 1. dec. 34. num. 2. part. 6. decis. 63. num. 1. & 2. part. 15. dec. 22. num. 2.* Tertio, ex mandato Papæ facte Electoribus, ne procedant ad electionem, *cap. Si eo tempore 45. de electionibus in 6.* Quarto, ex gratia preventiva, cum videlicet Papa jure preventionis contulit alicui beneficium, & collatio non tenet ex aliquo defectu impertrantis, vel aliis est inutilis, quia amplius non poterit Ordinarius se intromittere in dispositione illius vacationis, quamvis sit contigerit in suo mense ordinario: *Gonzal. ad Regul. 8. Cancell. gloss. 12. num. 15. & sequent. & Rota p. 2. dec. 401. num. 1. & 2.* Quinto, ex decreto Papæ facto alicui de dimittendo beneficio in manibus ejus: *Barbosa lib. 3. Juris ecclesiast. cap. 13. num. 90. Gonz. did. gloss. 52. num. 14.* Cum Rota *decis. 14. de rerum permutat. in antiquis*, idque intelligit etiam si alter non dimitteret beneficium; quia adhuc solus Papa posset conferre pro ea vice. Sexto ex commenda, quando scilicet Papa dat alicui beneficium in commendam, vel in eo ponit Administratorem; tunc enim ex appositione manus Papæ adeo beneficium remanet affectum, ut cessante con-

commenda, vel administratione, nequeat conferri per alium Papa inferiorem, donec de eo Papa plene, & perfecte disponat, & provideat in titulum; *Rota part. 4. tom. 1. decis. 70. sub num. 1. part. 19. tom. 2. dec. 623. num. 42. & 44. & ad annotat. ad decis. 254. num. 51. & 53. part. 9. tom. 1.* Septimo, ex decreto facto à Papa, quando mandat alicui privari suo beneficio; nam secuta privatione, utpote jussu, & auctoritate Papæ facta, beneficium remanet affectum, atque collationi Papæ reservatum: *extravag. Ad regimen 13. de Præb. inter communes.* Octavo, ex sola signatura supplicationis; *Rota p. 11. dec. 313. num. 28. & p. 16. decis. 112. num. 38. & 39.* Nono, ex Coadjutoria; *Rota part. 16. decis. 112. n. 5. & 29.* Alii varii sunt casus, in quibus beneficia ex appositione manus Papæ remanent affecta, adeo ut nullus inferior de ipsis disponere possit, sed quia ex adductis de facili cognosci possunt, brevitate gratia relinquuntur videndi cum placuerit apud Gonz. ad *Regul. 8. Cancell. gloss. 52. num. 14. 15. & seq.*
 Pro regula tamen generali ad dignoscendum, an beneficia reddantur, & dicantur affecta per appositionem manus Papæ, advertendum est, quod beneficium non dicitur affectum ex qualibet appositione manus Papæ, sed ita solum quando Papa non movetur ex falsa causa; *Rota part. 2. decis. 187. num. 5.* Si enim Papa moveatur ex falsa causa ad apponendam manum super collatione beneficii, ut si *gr. sibi narretur beneficium esse reservatum, & revera non sit reservatum, tunc si provisio facta fuerit ex dicta falsa causa, nulla resultat affectio, ut expresse censuit Rota part. 1. dec. 570. n. 8. & part. 10. dec. 25. num. 31. & 32.* dependet enim affectio beneficii à validitate gratiæ, & justificatione causæ, qua motus fuit Papa ad concedendum. *Rota part. 7. decis. 237. num. 2. & part. 16. decis. 112. num. 6.* Sic nulla affectio resultat ex gratia, quæ ob non adimplementum conditionis non potuit affectum sortiri. *Rota p. 2. dec. 180. num. 8.* Sic pariter nulla affectio resultat, quando Papa apposit manum ad alium effectum, & finem, quam conferendi beneficium; nam appositio manus non operatur ultra intentionem Papæ juxta illud: *Alius agentium non operantur ultra intentionem eorum, l. Non omnis ff. Si certum petatur, l. In agris, ff. de acquir. rerum dominio; (Inter alias vid. leg. fin. tit. 4. p. 5. vers. La segunda. . . in add. hisp. verb. Donatio, vers. De tribus. . . am invenies; Conduct etiam lex 5. tit. 33. p. 7. in qua, verba prout jacent debere intelligi, assertur.) Barbosa Axiomat. 12. num. 7. cum pluribus ibi citatis.* Unde cum Papa *gr. super* beneficium aliquo reservat pensionem ad favorem resignantis, non propterea Collator Ordinarius impeditur, quominus beneficium illud, dum vacat, possit conferre; quia manus appositio unum effectum, *v. gr. reservatæ pensionis, non operatur quoad alium, v. gr. reservatæ collationis contra intentionem agentis; cap. Quia intentionis 29. de priv. Rota decis. 14. n. 3. & decis. 15. num. 2. de concess. Præbend. in novis & part. 2. recent. decis. 190. n. 7.*
 Beneficia reservata Summo Pontifici sunt sequentia. Primo, quæcumque beneficia vacatura per obitum S. R. E. Cardinalium, sive post, sive ante Cardinalatum acquisita; *extravagant. Ad regimen 15. de Præbend. inter communes innovata per Regul. primam Cancellariæ; Rota part. 17. decis. 382. num. 9.*
 Secundo, beneficia vacatura per obitum Officialium Sedis Apostolicæ, videlicet Camerarii, Vicecancellarii, Notariorum, Auditorum Literarum Contradictorum, & Apostolici Palatii causarum Auditorum, Correctorum, & Scriptorum Literarum Apostolicarum, ac Penitentiarii præfate Sedis, ac Abbreviatorum, nec non Consensualem, & aliorum quorumcumque Capellanorum Sedis ejusdem, & etiam quorumcumque Legatorum, sive Nuntiorum, ac in terris Ecclesie Romanæ Reclorum, & Thesauriariorum per Romanos Pontifices specialiter deputatorum, seu missorum, aut deputatorum, ubicumque dictos Legatos, vel Nuntios, seu Recltores, aut Thesaurarios, anequam ad Romanam Curiam deriderint, seu venerint, reus extimi contigerit ab humanis; sic expresse in *dict. extravag. Ad regimen, innovata in Regul. 1. Cancellariæ.*

Horum tamen beneficiorum reservatio solum intrat, ubi dicti Officiales moriantur in Curia, vel intra duas dietas, *dicta extravag. Ad regimen; Rota part. 14. decis. 266. n. 15.* Nisi agatur de Legatis, Nuntiis, Recltoribus, & Thesaurariis, quorum beneficia reservantur, ubicumque eos mori contingat; *Rota ibid. num. 16.*
 Tertio, beneficia Conclavitarum quocumque tempore obtenta semper sunt reservata Pontifici; *Rota p. 17. decis. 303. num. 2. & decis. 382. num. 1. 6. & 7.* ubi asseruntur constitutiones Urbani VIII. aliorumque Pontificum super hujusmodi reservatione. Quæ quidem reservatio, utpote non adhaerens Officio, neque personæ, durat etiam post mortem ipsius Papæ; *Rota part. 17. decis. 303. n. 22. & part. 18. tom. 1. decis. 476. n. 20.*
 Quarto, beneficia quorumcumque Curialium, quos dum Curia Romana de loco ad locum transferat, eam sequendo decedere contigerit in quovis loco, quantumcumque etiam à dicta Curia remoto, ut in *Regula 6. Cancellariæ; Rota part. 5. tom. 2. decis. 429. num. 5. & p. 17. decis. 382. num. 11.*
 Quinto, reservata sunt beneficia venientium ad Curiam, ac in ea decedentium; *Rota part. 6. decis. 28. n. 5.* Sive recedentium ab ea, decedentium intra duas dietas; *dict. extravagant. Ad regimen. Rota part. 6. de cit. 150. num. 1. & 12.* Quæ quidem reservatio procedit, sive sint Curiales, sive non, ac nulla habita negotiorum ratione, pro quibus accedant, vel recedant; *Rota part. 6. decis. 28. num. 5. 10. 13. & 18. & decis. 150. num. 3. 4. 5. & 12.* Consideratur enim obitus in Curia, & locus ipsius, in quo contingat beneficium decedere; *Rota dict. part. 6. & decis. 28. num. 6.* & sic utroque casu beneficium indistincte vacare dicitur apud Sedem, *ibid. n. 7. & 8.*
 Sexto, beneficia quorumcumque Collectorum, & Subcollectorum, puta decimarum, fructuum, & proventuum Camera Apostolicæ; *Regul. 5. Cancellariæ; Rota part. 5. tom. 1. decis. 261. num. 1. decis. 335. n. 9. & 14. decis. 385. num. 1. part. 8. decis. 113. num. 2. part. 11. decis. 155. num. 9. part. 18. decis. 249. num. 3.* Et respectu Collectoris, seu Subcollectoris decimarum procedit, sive decimæ sint Papales, sive impositæ pro subventionem Imperatoris, seu pro subsidio adversus Infideles, vel ob aliam causam publicam; *Rota p. 5. tom. 1. decis. 255. num. 8. & sequent.* Quorum beneficia semel reservata, semper remanent reservata, etiamsi cesset officium; *Rota part. 9. tom. 1. decis. 259. num. 9. & 10.* Sufficit enim, quod beneficia fuerint obtenta, vel ante officium, vel durante officio, etiamsi de tempore obitus defunctus non esset Subcollector; *Rota p. 7. decis. 225. num. 13. & part. 9. tom. 1. decis. 259. num. 9. & seq.* Sive Subcollector officium suum exercuerit, sive non exercuerit; *Rota part. 11. decis. 178. num. 5. & 8.* quia sufficit sola ejus deputatio cum jurisdictione; *Rota p. 11. decis. 155. num. 9. & decis. 178. num. 3.* nec requiritur exercitium actuale; sed sufficit potentia; *Rota part. 5. tom. 1. decis. 345. num. 18.* Verum ad effectum inducendi reservationem ut supra, requiritur quod Subcollector sit unicus in loco, in quo exercere debet suam Collectoriam; *Rota part. 1. dec. 715. num. 4. & 5. p. 7. decis. 225. num. 6. part. 11. decis. 155. num. 10.* Sufficit tamen, quod aliquando fuerit unicus; *Rota part. 8. decis. 88. num. 15. & decis. 113. num. 4.* Nempe aliquo tempore, seu aliqua temporis parte; *Rota p. 5. tom. 1. decis. 255. num. 6. & part. 11. decis. 155. n. 13.*
 Septimo, beneficia vacantia per obitum Protonotariorum Apostolicorum; *Rota part. 4. tom. 1. decis. 530. n. 10. part. 5. tom. 1. decis. 110. tom. 10. part. 15. decis. 30. num. 3.* Et hoc vigore *cit. extravagant. Ad regimen*, super qua fundatur regula prima Cancellar. *Rota part. 5. tom. 2. decis. 608. num. 5.* Dicta reservatio comprehendit beneficia Protonotariorum Apostolicorum, quoadcumque illi effecti fuerint tales; *Rota p. 16. decis. 14. num. 2.* Sive dicti Protonotarii sint participantes, sive non; *Rota part. 1. decis. 407. n. 1. p. 3. dec. 706. num. 3. part. 4. tom. 1. decis. 398. num. 2. part. 9. tom. 2. decis. 350. num. 3. & 4. & part. 15. decis. 262. num. 1.* Sive creati fuerint à Papa, sive à Legato; *Rota part. 4. tom. 10m.*

tom. 2. dec. 572. num. 15. & sequent. Sive creati fuerint ante *dist. extravag.* sive post; Rota part. 4. tom. 2. dec. 572. n. 17. Sive fuerint creati ratione officii, sive principaliter, *ibidem* n. 24. & sequent. Etiam post dimissionem officii, cui accedit Protonotariatus, *ibid.* n. 27. & seq. Et hæc procedunt vigore *const.* 78. & 79. Pauli III. ubi tales Protonotarii declarantur vere, & indubitate familiares, etiam ad effectum reservationis ut supra; Rota part. 4. tom. 1. dec. 398. num. 2. & extenditur reservatio contenta in *dist. extravag.* ad omnes Protonotarios etiam non participantes, prout Rota declaravit, attenta generaliter verborum ejusdem *extravag.* & Regule Cancellariæ postea emanatæ, & successive innovatæ à Papis; Rota part. 4. tom. 2. dec. 172. num. 5. & sequent.

54. Oclavo, beneficia Referendariorum utriusque Signaturæ, & Auditorum Rota remanent reservata etiam post dimissa officia; Rota p. 19. tom. 2. dec. 523. n. 47.

55. Nono, beneficia omnia Cubiculariorum, etiam honoris nuncupatorum, ac Cursorum Papæ, ut expresse in *Regul. 7. Cancellar.*

56. Decimo, beneficia familiarium Papæ sunt reservata vigore *Regule 4. & 7. Cancellariæ*; Rota p. 5. tom. 1. dec. 196. num. 2. & eadem part. 5. tom. 2. dec. 429. num. 18. Et ad effectum reservationis ut supra familiaritatis Papæ non attenditur de tempore vacationis, sed de tempore reservationis, quæ durat etiam mortuo Papa, licet non duret familiaritas, cujus effectus nihilominus durat jam perfectus, & consummatus; Rota p. 5. tom. 1. dec. 196. n. 21. & sequent. Sic etiam beneficia familiarium, & continuorum Comensalium S. R. E. Cardinalium, quæ obtinuerunt, & obtinebunt, eorum familiaritate durante, etiamsi ab ipsa familiaritate per obitum dictorum Cardinalium, vel aliis recesserint, sunt reservata vigore *Regule 4. Cancellariæ*; Rota p. 3. dec. 156. n. 1. p. 12. dec. 257. n. 6. & 7. p. 17. dec. 382. n. 10.

59. Undecimo, beneficia quæcumque vacantia, & vacatura per promotionem ad patriarchatum, archiepiscopatum, vel monasteriorum regimina, sunt Sedi Apostolicæ reservata, *cit. extravag.* Ad regim. & Regul. 1. Cancellariæ, & Rota part. 19. tom. 2. dec. 118. n. 1. & dec. 523. n. 48.

60. Duodecimo, sunt reservata beneficia vacantia, vel imposterum vacatura per dispositionem, vel privationem, seu translationem, aut muneri consecrationis suspensionem auctoritate Papæ factam, vel faciendam; Necnon si fors aliqui electi, vel postulati fuerint, vel imposterum eligantur, vel postulentur in concordia, vel discordia, quorum electio cassata, seu postulatio repulsa, vel per eos facta renuntiatio, & per Papam admissa fuerit, *cit. extravag.* Ad regim. Rota p. 18. tom. 2. dec. 599. num. 4. & 5.

61. Tertiodecimo, dignitatum, personatum, officiorum, canonicatum, & prebendarum, aliorumque beneficiorum per Papam collatorum, sunt Sedi Apostolicæ reservata, *cit. extravag.* Ad regim. Rota part. 13. dec. 127. num. 2. & part. 19. tom. 1. dec. 523. n. 43.

62. Quartodecimo, omnes ecclesiæ patriarchales, archiepiscopales, & quæcumque alia beneficia vacantia, seu vacatura in Curia, seu apud Sedem Apostolicam, sunt collationi Papæ reservata, *dist. extravag.* Ad regim. Rota part. 1. dec. 700. num. 4. part. 2. dec. 740. num. 1. part. 4. tom. 3. dec. 573. n. 3. part. 5. tom. 1. dec. 66. num. 2. & dec. 385. num. 11. & part. 11. dec. 163. num. 2.

63. Quindecimo, omnes dignitates majores post pontificales in cathedralibus, etiam metropolitanis, & patriarchalibus, nec non valorem decem florenorum auri communi æstimatione excedentes; nec non principales in collegiatis ecclesiis. Regul. 4. Cancellariæ. Rota p. 9. tom. 2. dec. 433. num. 18. Sic beneficia etiam spectantia ad aliquam dignitatem, & vacantia post vacationem ejusdem dignitatis ex regula tertia Cancellariæ sunt reservata Sedi Apostolicæ, quando dignitas est reservata. Rota part. 10. dec. 25. num. 15.

65. Sextodecimo, beneficia vacatura, Sedi patriarchali, primatiali, archiepiscopali, episcopali, aut abbatiali, vel

alterius Collatoris, seu Collatricis vacante per obitum, aut dimissionem, seu amissionem vel privationem, usque ad promotionem, vel provisionem successorum, & pacificam illorum possessionem adeptam, quando collatio, seu dispositio ad quemlibet illorum, vel illarum pertinet, dummodo non sit simultanea cum alio, vel aliis; ut etiam ad alterius presentationem, vel electionem non pertineat, sunt reservata Sedi Apostolicæ. S. Pius V. in *const. incip. Sanctissimus Regul.* 2. Cancellariæ, Rota p. 1. dec. 475. n. 2. p. 8. dec. 44. n. 7. & 8. p. 12. dec. 89. num. 15. dec. 257. num. 15. & dec. 365. num. 6. & part. 13. dec. 354. num. 6.

Decimosextimo, beneficia quæcumque, de quibus Ordinarii, aut alii Collatores disposuerint contra decreta Concilii Tridentini, & formam ab ipso præscriptam, reservantur depositioni Summi Pontificis, Regul. 1. Cancellariæ, & *const.* S. Pii V. *incip.* In conferendis, signanter reservans beneficia curatæ collata, non servata forma Concilii Tridentini. *sess. 24. de reformat. cap. 18.* Sic etiam beneficia ab Ordinariis contra dispositionem Concilii Tridentini unita ipso jure censentur reservata p. 7. dec. 207. num. 21.

Decimo octavo, quæcumque beneficia vacantia propter crimen hæresis, S. Pius V. *const. incip.* Cum ex Apostolatus.

Decimo nono, quæcumque beneficia vacantia per simoniam, quia equiparantur hæresi, seu læsæ majestatis crimini; *cap. Mediatores 1. de testibus in 6. & Glossa ibi verb. Assueti.*

Vigesimo, beneficia quæcumque recepta in confidentiam, hoc est per simoniam confidentialiter. S. Pius IV. *constit. incip.* Romanum Pontificem. Et S. Pius V. *constit. incip.* Intolerabilis.

Vigesimo primo, beneficia vacantia ob non factam publicationem resignationis. Gregorius XIII. *constit. incip.* Humano vix Judio.

Vigesimo secundo, beneficia vacantia propter delictum offensentis litigantes in Romana Curia, eorumque Judices, Advocatos, & Procuratores, Testes, & Notarios, aliosque hujusmodi. Alexander VI. *constit. incip.* In eminenti.

Vigesimo tertio, beneficia illorum, qui seipso pro aliis examini supponunt, vel annuas pensiones offerunt pro consequendis beneficiis, aut beneficia impetrant pro aliis, ut aliquid consequantur, vel quando pro se ipsis impetrant beneficia cum intentione illa resignandi. Paulo IV. *const. incip.* Inter ceteras.

Vigesimo quarto, beneficia omnia ecclesiastica cum Cura, & sine Cura, secularia, & quorumvis Ordinum Regularium qualitercumque qualificata, & ubicumque existentia in singulis Januarii, Februarii, Aprilis, Maji, Julii, Augusti, Octobris, & Novembris mensibus extra Romanam Curiam, tam per obitum, quàm per resignationem quocumque modo vacatura; Reg. 8. *alid.* 9. Cancellariæ Rota part. 1. dec. 88. num. 1. p. 4. tom. 1. dec. 70. sub num. 1. part. 12. dec. 89. num. 14. p. 13. dec. 127. num. 1. part. 14. dec. 152. num. 1. p. 15. dec. 5. num. 1.

Vigesimo quinto, beneficia collata personis prohibitis propter suum genus, veluti descendentibus ex sanguine infecto, aut ex genere, seu stirpe de hæresi condemnata, aut ratione alicujus particularis statuti à Sede Apostolica confirmati, concessionis, aut privilegii Gregor. XIII. *const. incip.* In Ecclesiis.

Vigesimo sexto, beneficia Titulorum Cardinalium, simul in Urbe, sive extra, si vacant, quando ipsi sunt absentes, Papæ reservantur. Urban. VIII. *constit. incip.* Sanctissimus cap. 8. & Regul. 7. Cancellariæ. Sunt, & 77 alii varii casus, in quibus collatio quorumdam beneficiorum est reservata Papæ; sed cum adducti sint ceteris notabiliores, reliquuntur alii breviter gratia, videndi cui placuerit apud Gonz. ad Regul. 8. Cancellariæ *gloss.* 51.

Circa hæc tamen notandum est, quod beneficia vacantia Sede Apostolica vacante, non sunt reservata, nisi sint primæ dignitates. Rota part. 14. dec. 33. num. 3. & 4. Quia vacante Sede Apostolica cessant reservationes, & dicuntur sublatæ omnes Regule Cancellariæ. Rota Sed

ibidem num. 2. & part. 17. dec. 185. num. 3. & dec. 215. num. 2. & part. 18. tom. 2. dec. 635. num. 10.

80. Sed hoc intellige non procedere in beneficiis Germaniæ vigore Concordatorum, ubi reservationes, ut supra, perpetuo durant. Rota part. 17. *cit. dec.* 185. num. 4. & 5. & dec. 215. num. 4. & seq. Beneficia pariter vacantia in Curia, Sede Romana vacante, conferuntur ab Episcopo, vel ab aliis, ad quos spectat; *cap. Si Apostolica 35. de Præbend. in 6.* Sed si sunt reservata Papæ ex alio capite, non possunt conferri, sed conferenda sunt à Papa futuro. Urban. VIII. *constit. incip.* Sanctissimus.

83. Sic etiam beneficia, quæ vacaverunt in Curia ante mortem Papæ, si non fuerint provisæ, conferuntur ab eis, ad quos spectat; *cit. cap. Si Apostolica 35. de Præbend. in 6.*

84. ibi: "Si Apostolica Sede vacante, aliquas parochiales ecclesias vacare de cetero contigerit apud ipsam; statim, ut de eis (ne ipsarum vacatio diuina periculum valeat animabus afferre) per eos, ad quos pertinent, possint libere ordinari; Constitutione felicis recordationis Clementis Papæ prædecessoris nostri de beneficiis apud Sedem ipsam vacantibus per alium, quàm per Romanum Pontificem minime conferendis, vel alia quavis contraria super hoc edita non obstante. Idem volumus de illis, quæ ibidem ipso Romano Pontifici vivente vacabant, si de ipsis per eum ante ipsi obitum non fuerint ordinatum." Immo etiam beneficia vacantia in Curia vivente Papæ, si ipse Papa ea non conferat infra mensem à die vacationis, illi, ad quos collatio pertinebat, poterunt illa conferre; *cap. Statutum 3. de Præbend. in 6. ibid.* "Statutum felicis recordationis Clementis Papæ, prædecessoris nostri de dignitatibus, & beneficiis in Curia Romana vacantibus nequaquam per alium, quàm per Romanum Pontificem conferendis, decernimus taliter moderandum; ut hi, ad quos eorumdem beneficiorum, & dignitatum spectat collatio (Statuto non obstante prædicto) demum post mensem à die quo dignitates, seu beneficia ipsa vacaverint, numerandum, ea conferre valeant, tantummodo per seipso, vel (ipsis agentibus in remotis) per suos Vicarios Generales in eorum diocesi-bus existentes, quibus id canonice sit commissum."

86. De Reservationum origine non est una Scriptorum sententia; Adis Gagliard. *de benef. cap. 5. per tot.* qui tametsi paucis, dilucide tamen de ea agit.

87. Reservationes aliæ clausæ sunt in corpore Juris, aliæ non sunt clausæ in corpore Juris. Prioris generis sunt, quæ continentur in 6. libro Decretalium, ut in *cap. 2. ut lit. pendens. in cap. ibidem 2. de Præbend. dist. 6. lib. 2. decretal. Posterioris vero generis sunt ceteræ, quas habemus reservationes extra dictum 6. librum Decretalium.*

90. Reservationes igitur contentæ in *extravagant. clausæ* dici nequeunt in corpore Juris; Rigant. in *comment. ad Regul. 1. Cancellar. §. 1. num. 42.* Van-Espen *Jur. eccles. univers. part. 2. tit. 23. cap. 4. num. 2.* Rot. cor. Osobon. dec. 197. num. 22. & seq. & in Uladislavien. Archidiaconatus 14. Januarii 1757. 6. coram R. P. D. Paracian.

91. Neque officii, quod *extravagant. communes.* & Joannis XXII. jussu Gregorii XII. corpori Juris canonici insertæ fuerint, & Sextum, Clementinas, & Extravagantes appellat ipse corpus juris canonici. Quum enim non nisi, (ut recte ait Rigant. *loc. cit. num. 45. & seq.*) sub eodem nomine Extravagantium in corpore Juris canonici sint insertæ, privatum atque nudum retinere videntur, nec reservationes in eis contentæ dicuntur clausæ in corpore Juris.

92. Snos autem effectus in Jure habet hæc divisio. Reservationes enim, ut de primo effectu disseramus, clausæ in corpore Juris, sunt perpetuæ, adeoque morte Pontificis non expirat. Quæ vero reservationes non sunt clausæ in corpore Juris, ut sunt quæ in regulis Cancellariæ continentur, eæ cum ipsis regulis Cancellariæ cessant motu proprio, ut in quibusque Pontificis. Regule enim Cancellariæ eduntur ab unoquoque Pontifice crastino suæ assumptionis die ad vitam suam duratura. Quo fit, ut Episcopi conferre valeant beneficia obnoxia reservationibus contentis in regulis Cancellariæ, dummodo ea vivente Pontifice non vacaverint, & durante vacatione collatio fit; Card. de Luc. *de benef. discurs. 31. num. 4. & sequent.* Gagliard.

ead. tract. cap. 1. num. 34. Intellige tamen de beneficiis obnoxia reservationibus, quæ sunt accidentales, seu discontinua ratione mensis vel loci, non vero reales, vel personales, quas continuas vocant; Item Gagliard. ubi supra num. 38. At vide materiam plenius tractantem Roman. in Moguntina 28. Januarii 1728. coram clar. mem. Calagnini.

Alter effectus est, quod titulus coloratus, quem requirit Regula 36. Cancellariæ, licet proveniat ab eo qui pollet originaria facultate conferendi, talis non judicatur; cum beneficium fuerit obnoxium reservationi clausæ in corpore Juris: talis vero judicatur, ubi beneficium sit obnoxium reservationi non clausæ in corpore Juris; Cokier in *dist. Regul. 36. Cancellar. num. 86.* Rigant. *ibid. num. 418. & seq.*

In potestate fundatorum beneficiorum est excludere in limine foundationis reservationes, idque ex sacrorum canonum indulgentia. Quando vero à fundatore exclusæ dici queant reservationes, vide apud Rot. in *Gerunden. Eleemosyna Panis super reservatis 26. Junii 1713. coram clar. mem. Scot. & 14. Martii 1718. coram bon. mem. Cerr. & in Wormatiens. Beneficii 5. Decembris 1735. coram Eminenti. Crescentio.* Et quando non censentur exclusæ, tradit idem Supremum Tribunal in *Consentina Canonici 29. Januarii 1742. coram R. P. D. Bussio Decano, in Lauretana Beneficii 10. Maji 1745. coram R. P. D. Canillio, & 24. Januarii 1746. coram bon. mem. Vicecom. in Majoricens. Beneficii 29. Novembris 1745. coram clar. mem. Millin. & 20. Junii 1746. cor. R. P. D. Elephant.*

(Quamquam juxta prænotatum n. 6. (memoria tradatur post num. 41. pag. 45. col. 1. verb. Delegate, animadversum) videatur quæ facultas sit Summo Ecclesiæ Præsuli, ratione suæ dignitatis apostolicæ inherens: prout in communi doctrinæ præcedenti, in hocque articulo insertæ non erit locus, si Bullam Sanctitatis D. Benedicti XIV. in *fin. art. 11.* relatum perlegeris; in menteque omnes addit. *hisp. verb. Abbas, atque in hoc verb. præcipue vers. Cessante* : : Ut effectum : : & seqq. retinearis.)

ARTICULUS IX.
Beneficia quoad reservationes, & dispositiones in Regulis Cancellariæ contentas.

SUMMARIUM.

1. Quid sint regule Cancellariæ.
2. Quis Pontifex primas regulas Cancellariæ condiderit.
3. Regule Cancellariæ successu temporis in pluribus fuerunt mutatae, atque augmentatae, vel magis declaratae.
4. Regule Cancellariæ habent vim legis, & constitutionis.
5. Incipiunt obligare statim ab eo tempore, quo à novo Papa reasumuntur, licet nondum fuerint publicatae.
6. Regule Cancellariæ durant tantum vivente Papa eas faciente, cujus moriente expirant, & durante vacatione Sedis Apostolicæ dicuntur non esse in rerum natura.
7. Hinc Sede Papali vacante potest Collator Ordinarius conferre beneficia reservata solum per regulas Cancellariæ, ut puta vacantia in mensibus Pontificis.
8. Dummodo tamen id fiat antequam Papa noviter creatus alias regulas constituat, vel à prædecessoribus suis factas renovet.
9. Licet Collator Ordinarius, Sede Apostolica vacante, possit conferre beneficia reservata per regulas Cancellariæ, non potest tamen conferre illa beneficia, quæ sunt reservata Papæ ex alio capite, sed ipsa sunt à Papa futuro conferenda.
10. Ad omnium promptius commodum dantur hic ad litteram ipsarum Cancellariæ regule.

REGULÆ Cancellariæ sunt quedam apostolicæ constitutio-

BIBLIOTECA CENTRAL

tionem, quas omnes Pontifices initio sui pontificatus circa causas beneficentiales, & judiciales facere, vel à predecessoribus suis jam factas juxta occurrenceum causarum varietatem, renovare, augere, vel minuire consueverunt. Primus omnium, qui regulas Cancellariæ, sive leges ad Cancellariam tulit, easque in scripta redegit, est Joannes XXII. Rota part. 9. tom. 1. decis. 285. num. 15. qui fuit natione Gallus, antea dictus Jacobus de Ossa, Cadurcensis, patre sutore natus, & ratione summæ prudentiæ, ac literarum peritiæ, prius Roberti Siciliæ Regis Cancellarius, deinde Forojulienensis, ac postmodum Avenionensis Episcopus, ac Cardinalis institutus; tandem die 7. Augusti 1316. Lugduni in Conclavi apud Patres Prædicatores parato Summus Pontifex fuit electus; Petra in comment. ad const. 1. Joannis XXII. num. 1. Ipsæ autem regulæ Cancellariæ successu temporis in pluribus fuerunt mutatae, atque augmentatae, vel magis declaratae, prout patet conferenti vetustiores regulas Cancellariæ repetitas in libris cum modernis infra adducendis, usque ad septuaginta duas redactis. Regulæ Cancellariæ habent vim legis, & constitutionis; Rota part. 9. tom. 2. decis. 199. num. 6. & decis. 200. num. 7. Et incipiunt obligare statim ab eo tempore, quo à novo electo Papa reassumuntur, licet nondum fuerint publicatae, ut patet expresse ex ipsarum præfatione nunc usitata, & sic præcise loquentes: Quas etiam ex tunc, licet nondum publicatas, & sua tempore duraturas observari voluit. Et istæ regulæ durant tantum vivente Papa eas faciente, eoque moriente expirant, & durante vacatione Sedis apostolicæ dicuntur non esse in rerum natura, & pater aperte ex verbis citatis, & usitatis in earundem regularum præfatione: Et suo tempore duraturas; Rota part. 4. tom. 3. decis. 654. num. 73. part. 13. decis. 33. num. 2. part. 17. dec. 185. num. 4. part. 19. tom. 1. decis. 121. num. 8. & 9.

7. Unde Sede papali vacante potest Collator ordinarius conferre beneficia reservata solum per regulas ipsius Cancellariæ, ut puta vacantia in mensibus pontificis; Sede enim apostolica vacante omnes mensures Ordinarium, adeoque possunt providere de beneficiis vacantibus in quolibet mense, cum pro tunc cessent reservationes beneficiorum ab ipsis regulis inductæ, ex quo ipsæ regulæ pro tunc sint extinctæ, & dicantur non esse in rerum natura ex Rota part. 4. tom. 3. decis. 654. num. 74. part. 14. decis. 33. num. 2. part. 17. decis. 185. num. 4. Dummodo tamen id fiat, antequam Papa noviter creatus alias regulas constituat, vel à predecessoribus suis jam factas renovet, nam noviter electus Papa sub nullitate actus in contrarium gesti expresse reservatæ provisioni, ac dispositioni ea beneficia, quæ Sede Papali vacante in mense pontificis vacaverant, & per ordinarium Collatorem antea collata non fuerant, ut patet in regul. 68. integraliter infra videnda. Notanter autem fuit dictum posse Collatorem ordinarium, Sede Apostolica vacante, conferre beneficia reservata solum per regulas ipsius Cancellariæ. Nam beneficia, quæ sunt reservata Papæ ex alio capite, non possunt, Sede apostolica vacante conferri, ab ordinariis Collatoribus, sed conferenda sunt à Papa futuro; Urban. VIII. in const. incip. Sanctissimæ.

10. Ut autem ab omnibus in promptu semper, & præ oculis haberi possint reservationes, & dispositiones in regulis Cancellariæ contentæ, subnectuntur his ad litteram ipsæmet Cancellariæ regulæ auctoritate SS. in Christo Patrîs, ac D. N. D. Benedicti Divina Providentiæ Papæ XIV. publicatae juxta exemplar Romæ in Typographia Rever. Cameræ apostolicæ impressum.

REGULÆ

Ordinationes, & constitutiones Cancellariæ apostolicæ SS. D. N. Benedicti Divina Providentiæ Papæ XIV.

Sanctissimus in Christo Pater. & Dominus noster, D. Bened. Divina Providentiæ PP. XIV. suorum prædecessorum vestigiis inhærendo, normam, & ordinem rebus gerendis dare volens in crastinum suæ assumptionis ad summi Apostolatus apicem, videlicet die decima octava mensis Augusti anno ab Incarnatione Domini millesimo septingentesimo quadragésimo, reservationes,

constitutiones, & regulas infrascriptas fecit, quas etiam ex tunc, licet nondum publicatas, & suo tempore duraturas observari voluit, ac quas Nos Thomas Episcopus Ostiensis, & Veltrenensis, Cardinalis Rufus, Sacræ Rom. Eccles. Cardinalis, Sacri Collegii Decanus, & Ecclesie S. Laurentii in Damaso perpetuus Commendatarius, die 31. mensis Augusti in Cancellaria apostolica publicari fecimus.

Reservationes generales, & speciales.

1. In primis fecit easdem reservationes, quæ in constitutione fel. rec. Bened. XII. quæ incip. Ad regimen, continentur, & illas innovavit, ac locum habere voluit, etiamsi Officiales in eadem constitutione expressè apostolicæ Sedis Officiales ante obitum eorum esse deberent, quoad beneficia, quæ tempore, quo Officiales erant, obtinebant; declarat nihilominus, Beneficia, quæ dicte Sedis Officiales, qui ratione officiorum suorum hujusmodi ejusdem Sedis Notarii erant, etiam dimissis ipsis officiis, & quandoquocumque assecuti fuerint, sub hujusmodi reservationibus comprehendi: ac reservavit beneficia, quæ per constitutionem pie mem. Joar. PP. XXII. incip. Execrabilis, vacant, vel vacare contigerint; quam constitutionem, & reservationem SS. nam ad beneficia obtenta, quam alia quocumque, de quibus Ordinarii, & alii Collatores contra Conc. Trid. decreta disposuerunt, & disponent in futurum, extendit, & ampliat, & ea etiam beneficia omnia dispositioni suæ reservavit, de quibus per dictos Ordinarios, & alios Collatores contra ejusdem Concilii decretorum formam dispositum fuerit, decernens irritum &c.

Reservatio cathedralium ecclesiarum, & monasteriorum, ac de tempore vacationis episcopatum vacantium, & beneficiorum.

2. Item reservavit generaliter omnes ecclesias patriarchales, primiales, archiepiscopales, episcopales, necnon omnia monasteria virorum valore annuum ducentorum florenorum auri communi æstimatione excedentia, nunc quomodocumque vacantia, & impostura vacatura. Et voluit, quod excessus hujusmodi in aliter exprimat. Ac etiam reservavit dignitates, & beneficia omnia ad collationem, presentationem, electionem, & quancumque aliam dispositionem Patriarcharum, Primatum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, necnon Abbatum, ac aliorum quorumcumque & Collatorum, & Collatricum secularium, & regularium quomodolibet (non tamen ad collationem cum alio, vel aliiis, aut etiam ad alterius presentationem, vel electionem pertinentia) quæ post illorum obitum, aut ecclesiarum, seu monasteriorum, vel aliarum dignitatum suarum dimissionem, seu amissionem, vel privationem, seu translationem, vel aliis quomodocumque vacaverint, usque ad provisionem successorum ad easdem ecclesias, aut monasteria, vel dignitates apostolica auctoritate faciendam, & adeptam ab eisdem successoribus paucificam illorum possessionem quomodocumque vacaverint, & vacabunt in futurum; decernens irritum &c.

Extensio reservationis beneficiorum per assecutionem pacificam vacantium.

3. Item, si qui de beneficiis ecclesiasticis, præsertim curam animarum habentibus, seu aliis personalem residentiam requirentibus, dum pro tempore vacant, apostolica auctoritate provis, seu providendi, ante illorum assecutionem alia cum eisdem incompatibilia beneficia ecclesiastica per eos tunc obtenta in fraudem reservationis suæ, resignarent, seu dimitterent, voluit, decrevit, & declaravit, quod si impostum quibusvis personis de aliquibus beneficiis ecclesiasticis, tunc vacantibus, seu vacaturis, per Sanctitatem suam, aut ejus auctoritatem provideri, ipsosque providendos intra vacationis, & provisionis, seu assecutionis eorumdem beneficiorum, tempora, quæcumque alia cum aliis incompatibilia beneficia ecclesiastica secularia, vel quorumvis ordinum,

ac etiam hospitalium, & regularia per eos tunc obtenta, nulla speciali, & expressa de eisdem in provisionibus prædictis facta mentione; simpliciter, vel causa permutationis, ac aliis quomodolibet, sive in Sanctitatis suæ, vel alterius Romani Pontificis pro tempore existentis, aut Legatorum, aut Nuntorum, dicte Sedis, sive Ordinariorum, vel talliorum Collatorum quorumcumque manibus resignare, seu dimittere, aut iuribus sibi in illis, vel ad illa competentibus cedere contigerit, omnes, & singulas concessiones, collationes, provisiones, & quævis alia dispositiones de beneficiis, seu iuribus sic resignandis, dimittendis, & cedendis pro tempore faciendæ, cum inde secutis quibuscumque, cassæ & irritæ, nulliusque roboris, vel momenti existant, nec cuiquam suffragentur, sed beneficia, & jura, ut præferuntur, resignata, & dimissa, & cessa, eo ipso vacant, ac sub reservatione prædicta, quam Sanctitas sua etiam quoad hoc extendit, & ampliat, comprehensa censentur. Ita quod de illis per alium, quam per eandem Sanctitatem suam, vel pro tempore existentem Romanum Pontificem, nullatenus disponi possit, in omnibus, & per omnia, perinde ac si per pacificam assecutionem beneficiorum aliorum hujusmodi vere, ac realiter vacaverint; ac ulterius voluit beneficium, de quo resignans fuerit auctoritate apostolica provisus, ac per ejus assecutionem beneficia vacare debeant, ut prius vacare, perinde ac si collatio favore resignantis facta non fuisset, salvistamen quibuscumque iuribus competentibus alteri parti, ad cuius favorem facta esset resignatio, etiam ex causa permutationis, summarie, simpliciter, & appellatione remota exercendis; decernens irritum &c. attentari.

Reservatio dignitatum, necnon suorum, & Sancti Romani Ecclesie Cardinalium Familiarium beneficiorum.

4. Item reservavit generaliter dispositioni suæ omnes dignitates majores post pontificales in cathedralibus, etiam metropolitanis, & patriarchalibus, necnon valore decem florenorum auri communi æstimatione excedentes, principes in collegiatis ecclesiis. Reservavit etiam prioratus, præposituras, præpositus, ac alias dignitates conventuales, & præceptoris generales Ordinum quorumcumque (sed non militarium) ac quæcumque beneficia, quæ sui, etiam dum Cardinalatus fungebatur honore existentes, ac S. R. E. viventium nunc, & quæ per tempore, Cardinalatus familiares continui commensales obtinent, & impostum obtinebunt eorum familiaritate durante, ac quibus, seu ad quæ jus ei competit, aut competierit, etiamsi ab ipsa familiaritate per obitum Cardinalium eorumdem, vel aliis recesserint. Declarans dignitates, quæ in cathedralibus, etiam metropolitanis, post pontificales non majores existunt, & quæ ex apostolicæ Sedis indulgentia, vel ordinaria auctoritate, aut consuetudine præscripta vel aliis quovis modo in quibuscumque collegiatis ecclesiis principalem præminentiam habere noscuntur, sub reservatione prædicta comprehendi debere; decernens irritum &c.

Reservatio beneficiorum Collectorum, & Subcollectorum.

5. Item reservavit generaliter omnia, & singula beneficia ecclesiastica quorumcumque Collectorum, & Subcollectorum in quacumque civitate, vel diocesi, qui suo tempore officia exercuerint, quorumcumque fructuum, proventuum Camera apostolicæ debitorum, illa videlicet beneficia dumtaxat, quæ durante eorum officio obtinebunt, & in quibus, seu ad quæ eis jus competeat, decernens irritum &c.

Reservatio beneficiorum Cardinalium, dum Curia transfertur.

6. Item reservavit omnia, & singula beneficia ecclesiastica quorumcumque Curialium, quos dum Curia Romana de loco ad locum transfertur, eam sequendo de-

cedere contigerit in quovis loco quantumcumque etiam à dicta Curia remoto; decernens irritum &c.

Reservatio beneficiorum Cubiculariorum, & Cursorum.

7. Item reservavit generaliter idem N. D. PP. dispositioni suæ omnia beneficia Cubiculariorum, etiam honoris nuncupatorum, ac Cursorum suorum; declarans in predecessorum suorum Romanorum Pontificum constitutionibus, & regulis reservationis beneficiorum Cubiculariorum, etiam Cubicularios honoris nuncupatos, etiam à die earum editionis, & publicationis intelligi, & comprehendi, ac comprehensos fuisse, & esse, irritumque &c. attentari decernens.

Reservatio beneficiorum ecclesiarum S. Joannis Lateranensis, & S. Petri, ac S. Mariae Majoris de Urbe, & beneficiorum titularum Cardinalium à Curia absentium.

8. Item reservavit dispositioni suæ generaliter quocumque canonicatus, & præbendas, ac dignitates, personatus, & officia in S. Joannis Lateranensis, & Principis Apostolorum, ac S. Mariae Majoris de urbe ecclesiis, nec non ad collationem, provisionem, & presentationem, seu quamvis aliam dispositionem S. R. E. Cardinalium à Romana Curia absentium ratione suorum episcopatum, Cardinalatus, ac ipsorum Cardinalium titularum, & diaconiarum spectantia, quamdiu absentia hujusmodi duraverit, canonicatus, & præbendas, dignitates, personatus, administrationes, & officia, ceteraque beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura vacantia, ac in antea vacatura, tam in eadem urbe, quam in ecclesiis, civitatibus, ac diocesis dictorum episcopatum consistentia; ac decrevit irritum &c.

Reservatio mensium apostolicorum, & alternatim per Episcopos residentibus.

9. Item cupiens SS. D. N. pauperibus Clericis, & aliis benemeritis personis providere omnia beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis ordinum regularia qualitercumque qualificata, & ubicumque existentia in singulis Januarii, Februarii, Aprilis, Maji, Julii, Augusti, Octobris, & Novembris mensibus, usque ad suæ voluntatis beneficium extra R. C. aliis, quam per resignationem quocumque modo vacatura, ad collationem, provisionem, presentationem, electionem, & quamvis aliam dispositionem quorumcumque Collatorum & Collatricum secularium, & quorumvis ordinum regularium (non autem S. R. E. Cardinalium, aut aliorum sub concordatis inter sanctam Sedem apostolicam, & quoscumque alios in initio, & per eos, qui illa acceptare, & observare debuerant acceptatis, & observatis, quæ ledere non intendit, comprehensorum) quomodolibet pertinentia dispositioni suæ generaliter reservavit, volens in supplicationibus, seu concessionibus gratiarum, quæ de dictis beneficiis tunc vacantibus, etiam motu proprio, fient, de mense, in quo vacaverint, dispositive mentionem fieri: alioquin gratias nullas esse: Ac consuetudines etiam immemorabiles ostendi majores, & pinguiore præbendas, necnon privilegia etiam in limine erectionis concessa, & indulgentia apostolica circa eas, ac etiam disponendi de hujusmodi beneficiis, aut quod illa sub hujusmodi reservationibus nunquam comprehendantur, etiam cum quibusvis derogatoria um derogatoriis, & fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, quorum tenores pro expressis haberi, & latissime extendi voluit quibusvis personis, & collegiis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis existentibus quomodolibet concessa, adversus reservationem hujusmodi minime suffragari. Insuper Sanctitas sua ad gratificandum Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis intenta, ipsis quamdiu apud ecclesias, ac dioceses suas vere, & personaliter resederint dumtaxat, de omnibus, & quibuscumque beneficiis ecclesiasticis cum cura, & sine cura, secularibus, & re-

BIBLIOTECA CENTRAL

regularibus (ad liberam ipsorum duntaxat, non autem aliorum cum eis dispositionem, seu presentationem, vel electionem, nec etiam cum consilio, vel consensu, seu interventu Capitulorum, vel aliorum, aut alias pertinentibus), quæ antea in mensibus Februarii, Aprilis, Junii, Augusti, Octobris, & Decembris extra Curiam ipsam vacare contigerit (dummodo aliis dispositionibus apostolicæ reservata, vel affecta non fuerint) libere disponendi facultatem tempore sui pontificatus tantum duraturam concessit. Ac etiam voluit, ut si ipsi collatione, aut alia dispositione beneficiorum in aliis sex mensibus, videlicet Januarii, Martii, Maji, Julii, Septembris, & Novembris vacaturorum (quæ etiam dispositioni suæ, ut præfertur, reservavit) seu etiam aliorum dispositioni suæ, & dictæ Sedis aliis quomodolibet reservatorum vel affectorum se intrumiserint, aut quominus provisiones, & gratiæ Sanctitatis suæ de illis debitum effectum consequantur, impedimentum quoquomodo præstiterint, & usu, & beneficio prædictæ facultatis eo ipso privati existant, ac collationes, & aliæ dispositiones de beneficiis illius prætextu deinceps faciendæ nullius sint roboris, vel momenti. Illi vero, qui gratiam alternativæ prædictæ acceptare voluerint, acceptationem hujusmodi præsentibus literis manu propria subscriptas, suoque sigillo munitas, & in sua quisque civitate, vel diocesi datas declarare, & literas ipsas huc ad Datarium Sanctitatis suæ transmittere teneantur; quibus ab eo receptis, & recognitis, ac libro ad id deputato registratis, tunc demum, & non antea uti inceptant gratia prædicta. Insuper declaravit, quod si idem Episcopus pluribus ecclesiis quomodocumque unitis ex apostolica concessione, & dispensatione quomodocumque præsit, teneatur hujusmodi alternativæ gratiam, quatenus ea potiri velit, utriusque ecclesie nomine explicite acceptare, alias illi non suffragetur. Et post factam acceptationem, & admissionem in Dataria; neutri parti liceat, nisi concordati consensu ab ea recedere. Declarans præterea, exceptionem positam in regula favore S. R. E. Cardinalium, & Indultum conferendi beneficia reservata concessum Cardinali Episcopo, non suffragari Capitulo ratione communionis, & consorti juxta declarationem fel. recordat. Urbani VIII. Papæ prædecessoris sui editam die decima Septembris anno millesimo sexcentesimo vigesimo sexto, quam Sanctitas sua in omnibus, & per omnia approbat; decernens sic in præmissis omnibus per quoscumque &c. judicari debere, ac irritum &c.

De literis in forma, rationi congruit, expeditiis.

10. Item voluit idem D. N. Papa, quod concessa per fel. recordat. Clement. XII. prædecessorem suum, & de ejus mandato, expeditiis in forma rationi congruit, &c. sub die coronationis suæ, ut moris est; & idem quoad concessa per præmemor. Benedictum XIII. etiam prædecessorem suum ad sex menses duntaxat, ab ipso die coronationis incipiendo observari voluit.

De beneficiis reservatis ecclesiis, & beneficiis per prædecessores reservatorum.

11. Item declaravit omnium, & singularum ecclesiarum cathedralium, & monasteriorum provisiones, quas prædicti prædecessores sui, ordinationi, & dispositioni eorum; nec non omnia, & singula beneficia ecclesiastica, quæ dicti prædecessores, etiam prædictæ dispositioni cum interpositione decreti reservaverant (quæ quidem ecclesie, monasteria, necnon sic reservata beneficia tempore obitus eorum prædecessorum vacabant, aut ecclesie ipsæ, vel monasteria hujusmodi, si commendata, vel eis administratores deputati non fuissent, etiam tunc vacassent) remansisse, & remanere per hujusmodi reservationem, & decretum affecta, nullumque de illis præter Romanum Pontificem ea vice se intrumittere, vel disponere potuisse, sive posse quomodocumque; decernens irritum, & inane, si secus super illis attentatum forsitan erant tunc, vel imposturam contingeret attentari.

Revalidatio literarum prædecessoris gratiæ, vel justitiæ infra annum concessarum.

12. Item prædictus D. N. omnes, & singulas à Clemente XII. Romano Pontifice prædecessore suo infra annum ante diem ejus obitus concessas gratiæ, vel justitiæ literas temporibus debitis earum executoribus, seu iudicibus non presentatas omnino revalidavit, & in statum pristinum, quo videlicet antea fuerant, vel pro quibus erant obtentæ, quoad hoc plenarie restituit, ac decrevit per executores, seu iudices prædictos, vel ab eis subdelegandos ad expeditionem negotiorum in eis contentorum procedi posse, & debere juxta illarum formam.

Revocatio unionum.

13. Item rationabilibus suadentibus causis ipse D. N. omnes uniones, annexiones, incorporaciones, suppressiones, extinctiones, applicationes, & dismemberationes etiam perpetuas, de quibusvis cathedralibus, necnon aliis ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, personatibus, officiis, & beneficiis ecclesiasticis, eorumque domibus, & prædiis, & locis per cessum, vel decessum, aut aliam quamvis dimissionem, vel amissionem quacumque fuerint invicem, vel aliis ecclesiis, monasteriis, & mensis etiam capitularibus, dignitatibus, personatibus, officiis, beneficiis, ac piis, & aliis locis, universitatibus etiam studiorum generalium, & collegiis etiam in favorem S. R. E. Cardinalium, seu ecclesiis, monasteriis, & beneficiis per eos obtentis quomodolibet apostolicæ, vel alia quavis (non tamen Concilii Tridentini) auctoritate (nec non pro fundatione, seu dotatione, augmento, vel conservatione collegiorum, & aliorum piorum, & religiosorum locorum ad fidei catholicæ defensionem, & propagationem, bonarumque artium cultum institutorum) factas, quæ suum non sunt sortite effectum: ac quascumque concessiones, & mandata super unionibus, annexionibus, incorporacionibus, & aliis præmissis taliter faciendis, revocavit, casavit, & irritavit, nulliusque decrevit existere firmitatis. Nec aliquid quascumque clausulas, vel adjectiones, aut decreta, quæ Sanctitas sua pro expressis haberi voluit in quibusvis apostolicis, etiam quæ motu proprio, aut ex certa scientia, & consistorialiter processerunt, & emanarunt literis, etiam si in eis decretum esset illas ex tunc effectum sortitas esse, aut jus quæsitum fore quomodolibet contenta adversus revocationem, & irritationem hujusmodi voluit aliquatenus suffragari, decernens irritum &c.

Revocatio facultatum quibusdam concessarum.

14. Item revocavit quascumque facultates concessas quibusvis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Prelatis, & Personis; nec non apostolicæ Sedis Nuntiis, ac fructuum, & proventuum Camera apostolicæ debitorum Collectoribus, de disponendo cum quibusvis personis super matrimonio contracto, vel contrahendo in gradu prohibito, ac natalium, & ætatis defectibus, & de incompatibilibus beneficiis ecclesiasticis insimul retinendis, nec non de Notariis publicis creationibus, ac de disponendo quomodolibet de quibusvis beneficiis ecclesiasticis, & aliis à præmissis officia ipsorum Nuntiorum, & Collectorum directe non concernentes, etiam si in literis desuper confectis sint clausula, & reservatione, & derogationum derogatoria, & aliæ efficaciores, quas pro expressis haberi voluit quoad omnia, in quibus facultates ipsæ non sunt sortite effectum, etiam si Nuntiis eisdem dictæ Sedis Legatis de latere competentens sit concessa potestas; decernens irritum &c.

Revocatio facultatem conferendi beneficia reservata.

15. Item revocavit quascumque facultates, & literas desuper confectas, per quas quicumque, & prædecessores Romani Pontifices quibusvis personis ordinarum collationem, seu aliam dispositionem beneficiorum ecclesiasticorum de jure, vel consuetudine habentibus, &

& quavis etiam patriarchali, archiepiscopali, episcopali, vel alia dignitate, non tamen cardinalatus honore fulgentibus, quavis consideratione, vel intuitu etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, ac irritantibus, & aliis decretis, quorum tenores habere voluit pro expressis, concesserant, aut quamdiu viverent, vel suis ecclesiis, seu monasteriis præsent, aut aliquid tempus de beneficiis ecclesiasticis generaliter reservatis, seu affectis ad eorum collationem, provisionem, presentationem, electionem, & quamvis aliam dispositionem communiter, vel indivisim spectantibus, disponere libere, & licite valerent, aut etiam ad id eosdem prædecessores Vicarii perpetui vel ad tempus constituti forent, decernentes irritum, & inane &c.

De dictionibus numeralibus.

16. Item, ut in apostolicis literis committendi crimen falsi per amplius tollatur occasio, voluit, & ordinavit, quod dictiones numerales, quæ in dictis literis ante Novembri, Idus, & Kalendas, immediate poni consueverunt, per literas, ac syllabas extensæ describantur illæ ex prædictis literis, in quibus hujusmodi dictiones aliter scriptæ fuerint, ad Bullarium nullatenus mittantur.

De concurrentibus in data.

17. Item voluit, quod de concurrentibus in data ejusdem diei, super vacantibus, seu certo modo vacaturis beneficiis, illi quibus gratiæ motu proprio conceduntur, ceteris simili modo gratias non habentibus, aliis graduati, aut inter graduatos magis graduati, ac inter æqualiter graduatos prius graduati, nec non collatorum titulo possessores non possessoribus, ac inter personas alias in Curia præsentes absentibus ab ea, ac inter absentes, non Beneficiari Beneficiatis, & similiter inter absentes, ceteris paribus, oriundis non oriundo, & diocesanus non diocesano in reliquis vero singuli qui prius apostolicas desuper literas eorum executoribus præsentaverit, aliis in ipsorum, de quibus agi contingerit, beneficiorum assuetione præferatur.

De non tollendo jus quæritum.

18. Item ne per varias, quæ pro commissionibus seu mandatis, & declarationibus habendis in causis plerumque fiunt suggestiones, justitia postponatur: Idem D. N. decrevit, & declaravit, sui intentionis fore, quod deinceps per quamcumque signaturam, seu concessionem, aut gratiam, vel literas apostolicas pro commissionibus, seu mandatis, aut declarationibus hujusmodi, vel aliis motu proprio, & ex certa scientia, ac etiam ante motam litem à Sanctitate sua emanaverint, vel de ejus mandato faciendis, nulli sibi quæsitum quomodolibet tollatur.

Regula de viginti.

19. Item voluit, quod si quis in infirmitate constitutus resignaverit, sive in Romana Curia, sive extralitam, aliquod beneficium, sive simpliciter, sive causa permutationis, vel aliis dimiserit, aut illius commendæ cesserit, seu ipsius beneficii unionis dissolutioni consenserit, etiam vigore supplicationis, dum esset sanus, signata, & postea infra viginti dies à die per ipsum resignantem præstanti consensu comparandis, de ipsa infirmitate decesserit, & ipsum beneficium quavis auctoritate conferatur per resignationem sic factam, collatio hujusmodi sit nulla, ipsumque beneficium nihilominus per obitum censetur vacare.

De idiomate.

20. Item voluit, quod si contingat, tam in Curia, quam extra, alicui personæ de parochiali ecclesia, vel quovis alio beneficio exercitium Curie animarum paro-

chianorum quomodolibet habente, provideri, nisi ipsa persona intelligibiliter loqui sciat idioma loci, ubi ecclesia, vel beneficium hujusmodi consistit, provisio, seu mandatum, & gratia desuper quoad parochialem ecclesiam, vel beneficium hujusmodi nullius sint roboris, vel momenti, decernens irritum &c.

De non impetrando beneficium per obitum viventis.

21. Item si quis supplicaverit sibi de beneficio quocumque tamquam per obitum alicujus, licet tunc vivens, vacante provideri, & postea per obitum ejus vacet, provisio, & quævis dispositio, etiam vigore alterius novæ supplicationis, vel gratiæ dictæ supplicanti per obitum hujusmodi denuo faciendæ, nullius sint roboris, vel momenti.

De unionibus, & unionum confirmatione.

22. Item voluit, quod petens beneficia ecclesiastica aliis uniri, teneatur exprinere verum annum valorem secundum communem estimationem, tam beneficii unendi, quam illius, cui uniri petitur: alioquin unio non valeat, & semper in unionibus commissis fiat ad partes, vocatis quorum interest. Et idem voluit observari in quibusvis suppressionibus perpetuis, concessionibus, dismemberationibus, & applicationibus, etiam de quibuscumque fructibus, & bonis ecclesiasticis, ac etiam in confirmationibus unionum, & singulariumque dispositionum hujusmodi.

De mendicantibus transferendis.

23. Item de mendicantibus transferendis, qui ad alios Ordines transierint pro tempore, voluit constitutionem felic. recordat. Martini Papæ V. prædecessoris sui desuper factam, & in libro Cancellariæ apostolicæ descriptam, quæ incipit. Viam ambitiosæ cupiditatis &c. firmiter observari.

De male promotis.

24. Item de Clericis extra tempora à jure statuta, sive ante ætatem legitimam, aut absque dimissionis literis ad sacros Ordines se promovendi facientibus, pro tempore etiam voluit constitutionem præmemor. Pii II. similiter prædecessoris sui desuper editam, & in dicta Cancellaria apostolica libro descriptam, quæ incipit. Cum vex sacrorum Ordinum &c. pari modo observari.

De moneta.

25. Item declaravit idem D. N. quod libra turonensis parvorum, & florenus auri de Camera pro æquali valore in concernentibus literas, & Camera apostolicam, computari, & æstimari debeant.

De beneficiis vacaturis per promotionem ad ecclesias, & monasteria.

26. Item prædictus D. N. Papa voluit, decrevit, & ordinavit, quod quæcumque concessiones, gratiæ, & mandata, etiam motu proprio, & cum derogatione hujus constitutionis, quæ ab eo pro quibusvis personis emanaverint, de providendo eis de quibusvis beneficiis vacaturis per promotionem quoruncumque ad ecclesiarum, & monasteriorum regimina, si hujusmodi concessiones, & mandata diem promotionis promovendorum ipsorum præcesserint, nec non quæcumque collationes, provisiones, & dispositiones pro tempore faciendæ de præmissis, & quibusvis aliis beneficiis ecclesiasticis secularibus, & regularibus, quæ per promovendos ad quascumque prælaturas inter illarum vacationis, & hujusmodi promotionis, vel assumptionis tempora simpliciter, vel ex causa permutationis uniuscuique resignari, vel aliis admitti contigerit, cum inde sequitur pro tempore, sint cassæ, & irritæ, nulliusque roboris, & momenti.

De non iudicando juxta formam supplicationum, sed literarum expeditarum.

27. Item cum ante consecutionem literarum gratia apostolica sit informis, voluit, statuit, & ordinavit idem D. N. quod Judices in Romana Curia, & extra eam pro tempore existentes, etiam si sint S. R. E. Cardinales, causarum Palatii apostolici Auditores, vel quicumque alii, non juxta formam supplicationum super quibusvis impetrationibus (nisi in dicta Curia dumtaxat sint commissiones justitiam concernentes per *Placet*, vel per S. R. E. Vicecancellarium juxta facultatem super hoc sibi concessam signata) sed juxta literarum super eisdem impetrationibus, & concessionibus consecutarum tenores, & formas judicare debeant. Decernens irritum &c. Et si litera ipse per preoccupacionem, vel aliam minus bene expedita reperiantur, ad illorum, quorum interest, instantiam, ad apostolicam Cancellariam remitti poterunt per ejus officiales, quibus hujusmodi tenores, & formas restringere convenit, ad formas debitas reducenda.

De regulis Cancellarie producendis.

28. Item attendens D. N. Papa, quod super habendis de Cancellaria apostolica regulis, & constitutionibus inibi descriptis facilius per eos, qui in Romana Curia indigerint, ad ipsam Cancellariam recursus dirigi potest, nec consultum foret, quod super earumdem regularum, & constitutionum (quae juxta varietatem concurrentium causarum, & negotiorum aliquoties immutari convenit) probando tenore, vel effectu testium plerumque tenacem desuper memoriam non habentium, depositionibus stari deberet, voluit, statuit, & ordinavit, quod deinceps quilibet ex Auditoribus causarum Palatii Apostolici, & aliis (etiam si S. R. E. sint Cardinales) in ipsa Curia pro tempore deputatis auctoritate apostolica Judicibus, etiam in causis actu pendentibus, super hujusmodi tenore, vel effectu probando dumtaxat stet, fidei quae adhibeat schedula, seu scriptura desuper à duobus majoris Praesidentiae, quod danda sit, à tergo signata, & etiam à duobus aliis literarum apostolicarum Abbreviatoribus in ipsa Cancellaria auscultata, & Vicecancellarii, seu dictam Cancellariam Regentis manu subscriptae, ut moris est; quidquid autem secus fieri contigerit, nullius sit roboris, vel momenti.

De subrogandis Colligantibus.

29. Item D. N. cupiens litium succedere anfractus, & ne novi colligantibus adversarii dentur, providere voluit, statuit, & ordinavit, quoties deinceps aliquem super quovis beneficio ecclesiastico colligantem in Jure, vel ad Jus, si quod forsitan ejus adversario in dicto beneficio competierit, subrogari contigerit (dummodo praedictus colligant in dicto beneficio intrusus non fuerit, nec super eo contra dictum adversarium, postquam illud per triennium pacifice possiderit, lis tunc mota fuerit) aliorum quorumlibet de praemisso Jure, sive tunc vacet, vel cum vacaverit, impetrationes, etiam motu proprio infra mensem, ante concessionem hujusmodi factae, nullius sint roboris, vel momenti, & nihilominus cupiens eorum fraudibus obviare, qui viventium beneficia illorum praesertim, quibus aut propter senium, aut propter infirmitatem immineret vite periculum, impetrant, ut illis decedentibus tamquam colligantibus in eorum juribus facilius subrogentur, voluit, ut deinceps nullus in Jure, vel ad Jus in beneficio defuncti, quod illo vivente in casibus praemissis, vel similibus impetraverit, aliquo modo subrogetur, ac subrogatio, vel gratia, si neutri, si nulli, seu novae provisionis, aut perinde valere, taliter impetranti nullatenus suffragetur, quod etiam strictissime observari mandavit in impetrationibus beneficiorum per privationem, & amotionem ex quibusvis criminibus, & excessibus forsitan penetratis, etiam usque ad definitivam sententiam, quae tamen in rem non transiverit judicatum, processum foret.

De verisimili Notitia.

30. Item voluit, & ordinavit, quod omnes gratiae, quas de quibusvis beneficiis ecclesiasticis cum Curia, vel Regularibus per obitum quarumcumque personarum vacantibus in antea fecerit, nullius roboris, vel momenti sint, nisi post obitum, & ante Datam gratiarum hujusmodi tantum tempus effluxerit, quod interim vacationes ipsae de locis, in quibus personae praedictae decesserint, ad notitiam ejusdem SS. D. N. verisimiliter potuerint pervenire.

Non valeant commissiones causarum, nisi literis expeditis.

31. Item quod omnes, & singulae commissiones causarum, quas in antea fieri contigerit, obiente, vel occasione concessionum dumtaxat apostolicarum de beneficiis ecclesiasticis gratiarum, super quibus litera apostolicae concessae non fuerint, ac processus desuper habendi, nullius sint roboris, vel momenti.

De impetrantibus beneficia per obitum Familiarium Cardinalium.

32. Item voluit, quod impetrans beneficium vacans per obitum familiaris alicujus Cardinalis, teneatur exprimere nomen, & titulum ipsius Cardinalis, ut si ille in Curia fuerit, ipsius ad ille accedat assensus, alias desuper gratia sit nulla; & idem servari voluit, si Cardinales quomodolibet ab ipsa Curia absentes, & ubilibet etiam in locis infra duas dietas vicinis decedentes, familiarique, & lares in eadem Curia retinentes, ab ipsa Curia recesserint ad eandem illico reversuri, & infra decem, vel ad summum quindecim dies vere, & personaliter reversuri fuerint. Ita quod Cardinalibus aliis quacumque, ut praefertur, ex quacumque causa quantumlibet necessaria, & hic necessario exprimens, absentibus facultas praestandi consensum hujusmodi non competat, sed beneficia hujusmodi ad liberam Sanctitatis suae, & Sedis Apostolicae provisionem, & dispositionem pertinent. Declarans, regulas, & constitutiones suorum Praedecessorum etiam à die earum editionis, & publicationis super assensu hujusmodi praestando sic intellectas, & intelligendas fuisse. Irritumque &c. attendens, quod quae si praedicti familiares eorumdem Cardinalium familiares esse desierint, seu ad aliorum Cardinalium familiaritatem semel transierint, quoad beneficia, quae familiaritate durante obtinuerint, & in quibus, vel ad quae priori ipsa familiaritate durante ejus eis competierit, Cardinales, quorum primum familiaritas fuerint, suum debeant adhibere consensum. Declarans praesertim, constitutionem locum non habere in illis beneficiis, quae familiares ipsi, tempore obitus eorum in dicta Curia, vel extra eam, obtinerent, aut antea obtinuerint, & ratione officiorum per eos obtentorum dictae dispositioni generaliter reservata, vel affecta fuisse apparent. Necnon illos quoad effectum dictae constitutionis familiares eorumdem Cardinalium censeri, qui ipsorum Cardinalium familiares continui commensales ad minus per quatuor menses, computato etiam tempore ante promotionem ad Cardinalatum, fuisse probarentur; decernens irritum &c.

Super eadem familiaritate.

33. Idem D. N. ad evitandas lites, & contentiones, quae ex praecedenti sua constitutione exoriri possent, vestigiis Praedecessorum suorum inhærendo, voluit, statuit, & ordinavit, quod si beneficia, quae per obitum familiarium continuorum commensalium eorumdem Cardinalium in futurum vacabunt, cessantibus apostolicis reservationibus ad alterius Cardinalis collationem, vel aliam dispositionem pertinere deberent, in dicta praecedenti constitutione non comprehendantur quoad hoc, sicut in provisionibus talium beneficiorum super expeditionem literarum illius Cardinalis, cujus familiaris defunctus

defunctus ille extitit, consensus requiri debet. Sed beneficia hujusmodi ad collationem, seu quavis dispositionem Cardinalis Ordinarii Collatoris, ut praefertur, libere spectare censeantur; & si apud Sedem Apostolicam beneficia hujusmodi per obitum didorum familiarium vacaverint, tunc in provisione talium beneficiorum, super expeditione literarum, illius Cardinalis existat consensus, si in Romana Curia praesens fuerit, ad quem eorumdem collatio, & dispositio, ut praefertur, pertinere deberet; ita ut Cardinalis Ordinarius Collator in concursu cum Cardinali Patrono semper praefertur, salvis tamen semper indultis concessis, & concedendis eisdem S. R. E. Cardinalibus, decernens irritum &c.

Signatura per Fiat praefertur alteri per Concessum.

34. Item voluit idem D. N. quod concurrentibus eadem die super quocumque beneficio per *Fiat* & *Concessum* Signaturis, ex eis per *Fiat* etiam ut petitur habens, alteri per *Concessum* etiam si illa per *Concessum* pragmatioris, & quantumlibet privilegiatae essent, clausula.

De annali possessoris.

35. Item SS. D. N. ut improbi lites exquirentium motus reprimantur, voluit, statuit, & ordinavit, quod quicumque beneficium ecclesiasticum, tunc per annum immediate praecedentem pacifice possessum, & quod certo modo vacare praetenditur, deinceps impetraverit, nomen, gradum, & nobilitatem possessoris ejusdem, & quot annis ipse illud possiderit, ac pacificam, & determinatam, ex qua clare poterit constare, quod nullum ipsi possessori in dicto beneficio Jus competat, causam in hujusmodi impetratione exprimere, & infra sex menses ipsum possessorem ad iudicium evocari facere, & causamque ex tunc desuper infra annum usque ad sententiam definitivam inclusive prosequi debeat, & teneatur. Alioquin impetratio praedicta, & quacumque inde sequuta nullius existant firmitatis. Et idem impetrans de damnis, & interesse possessorem praedictum contingentibus ei satisfacere, & si possessorem ipsum injusae, frivole, & indebitae molestiae reperit extiterit, quinquaginta florenos auri persolvere Camerae Apostolicae sit adstrictus, nec alius quàm praemissa vacationis motus etiam per literas si neutri, aut subrogationis, aut alias sibi quoad hoc, ut beneficium hujusmodi ea vice consequi, aut obtinere valeat, quomodolibet suffragetur, illudque nullatenus in antea litigiosum propterea censeatur. Quod etiam extendi voluit ad impetrantes beneficia ecclesiastica quocumque qualitatibus privationem, & amotionem, vel alias propter commissas, excessus, & crimina vacantia, & similia, ut ad impetrantes beneficia tamquam vacantia per devolutionem.

De triennali.

36. Item statuit, & ordinavit idem D. N. quod si quis quocumque beneficia ecclesiastica quallacumque sint absque simoniacis ingressis, ex quovis titulo, apostolica, vel ordinaria collatione, aut electionis hujusmodi confirmatione, seu presentatione, & institutione illorum, ad quos beneficiorum hujusmodi collatio, provisionis, electio, & presentatio, seu quavis alia dispositio pertinet, per triennium pacifice possiderit (dummodo in beneficiis hujusmodi, si dispositioni apostolicae ex reservatione generali in corpore Juris clausa reservata fuerint, se non intruserit) super eisdem beneficiis tamquam possessores molestari nequeant, necnon impetrationes quaslibet beneficiis ipsis sic possessis factas, & irritas & inanes censeri debere decrevit, antiquas lites super illis motas penitus extinguendo.

De non appellando ante sententiam definitivam.

37. Item idem D. N. ut finis litibus celerius impo-

hærendo, statuit, & ordinavit, quod in causis pendentibus, & quas imposterum contigerit agitari, nulli ante definitivam sententiam liceat appellare, nec appellatio, si fuerit emissa, debeat admitti, nisi ab interlocutoria, quae vim habeat definitivae, vel à gravamine minime concernente negotium principale, quod non possit per appellationem à definitiva sententia reparari: nullaque causa appellationum committatur, nisi in commissione exprimat, quod interlocutoria vim definitivae habeat, vel gravamen sit tale, quod in appellatione definitiva non valeat reparari; alioquin appellationes, & commissiones imposterum, & quidquid inde sequutum fuerit, nullius sint roboris, vel momenti, commissionibus appellationum jam Judicibus praesentatis, & exhibitis in suo robore permansuris, in quibus latis super eisdem sententiis secundo, vel ulterius, ab eis non liceat appellare, appellantes vero, & appellationes etiam ab interlocutoria, & gravaminibus hujusmodi suo, vel alterius nomine prosequentes, si succubuerint, ultra expensas, & damna, ad quae reficienda de Jure condemnatus compellitur, viginti florenorum auri poena mulctentur.

Non stetur commissioni post conclusionem.

38. Item statuit, & ordinavit, quod in commissionibus de justitia, seu mandatis etiam consistorialibus per eum, seu de ejus mandato, vel auctoritate in causis in quibus conclusum existat, imposterum concedendis, etiam in eis de conclusione hujusmodi implicite, vel explicitè mentio facta fuerit, nihil censeatur esse concessum, nisi per concessionem hujusmodi commissioni eidem conclusioni, ac praesenti regulae derogetur expresse.

De literis Religiosorum expediendis.

39. Item voluit, & ordinavit, quod si aliqui Religiosi petant aliquid beneficium ad nutum amovibile cum clausula, quod exinde pro solo nutu Abbatis, vel Superioris, amoveri non possint, litera quoad ipsam clausulam nullatenus expendantur, nisi idem D. N. ponat in signatura, quod non possint amoveri, vel ad partem ipsam concedat.

De clausula ponenda in literis permutationis beneficiorum.

40. Item si committantur alicujus beneficii resignationis receptio, ponatur clausula, *Astente quoque providens* &c. &c. si ex causa permutationis resignationes fiant, ponatur clausula, *Quod neuter permutationum Jus acquirat*: nisi quilibet ipsorum Jus habuerit in beneficio per ipsum resignato.

De supplendis defectibus.

41. Voluit, quod si petatur suppleri defectus in genere, nullatenus litera desuper concedantur, nisi in petitione desuper hujusmodi defectus exprimat, vel per *Fiat* ut petitur, supplicatio signata fuerit.

De derogatione Juris patronatus.

42. Item voluit, quod super quovis beneficio ecclesiastico de Jure patronatus laicorum non expendantur litera, nisi ponatur expresse, quod tale beneficium tanto tempore vacavit, quod ejus collatio ad Sedem Apostolicam legitime est devoluta, vel quia tempus patronis laicis ad praesentandum à Jure praefixum lapsum existat, aut ad id patronorum ipsorum accedat assensus; & si per ipsum Juris patronatus hujusmodi mentio dispositiva, ac specificae, & determinatae, non autem conditionaliter fiat, si illud ad aliquem Regem, Ducem, Marchionem, aut alium Principem pertineat. Et nisi de hoc in literis provisionis, vel mandato de providendo de dicto beneficio, similis mentio facta non fuerit, non censeatur quomodolibet derogatum.